Guies de correcció

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana 2n ESO

Curs 2025-2026

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Índex

Estructura i disseny dels models

Estímuls

Model 5

Tipus de preguntes

Guies de correcció

Criteris de correcció

Recomanacions de correcció

Dubtes de correcció

Estructura i disseny dels models

Estructura dels models

- **Part comuna**
  - Estímul
    - Àudio: preguntes 1-5
    - Lectura 1: preguntes 11-16
- **Part semicomuna**
  - Expressió escrita
    - Models 1 i 2: pregunta 29
    - Models 3 i 4: pregunta 29
- **Part específica**
  - Estímul
    - Àudio: 6-10
    - Lectura 2: preguntes 17-22
    - Lectura 3: preguntes 23-28

Disseny dels models

1 Comprensió oral

Preguntes 1-10

2 Lectura 1

Preguntes 11-16

3 Lectura 2

Preguntes 17-22

4 Lectura 3

Preguntes 23-28

5 Expressió escrita

Pregunta 29

Estímuls

Les preguntes van associades a estímuls que són 1 àudio i 5 textos repartits en els diversos models.

Estímuls

Part comuna

Comprensió oral

Àudio: Catalunya Ràdio. *Es perd diversitat lingüística a marxes forçades*. Mapamundi. 3cat. 26/04/2023

Lectura 1

A les pel·lis de zombis, generalment, la gent fuig de casa cridant com bojos, morts de pànic, i s'entaforen a dins dels cotxes que tenen aparcats a la porta de la seva casa unifamiliar, cotxes que sempre estan oberts i amb les claus posades. Perden uns segons vitals, ja que els rellisquen els dits per la suor i pels nervis, o potser és per la sang que els regalima, però si són els protagonistes aconsegueixen arrencar el vehicle just en l'últim moment, quan el zombi colpeja la finestra i està a punt de cruspir-se'l.

En canvi, molt em temo que quan l'atac és a Barcelona, la cosa canvia. I molt, ja que, generalment, aquí vivim en pisos i hi ha intèrfons i portes tancades, porteres, porters, conserges, no ho sé, la tira d'obstacles fins a arribar al teu cotxe. Això si tens la potra de tenir-ne, és clar. I els cotxes, els tenim tancats amb clau o sota terra, als pàrquings soterranis, i, és clar, la sortida motoritzada se'ns complica bastant. A més, aquí no et deixen conduir abans dels divuit, a diferència dels EUA, que ho fas als setze (us imagineu qualsevol amic meu conduint? Si fins i tot jo penso que seria un error, un greu error!). Suposo que en el cas d'un atac zombi les autoritats serien més aviat laxes amb aquestes eventualitats. Vull dir que no crec que em posessin una multa per això, en el cas remot que pogués arribar a un cotxe i conduir-lo. En fi. Podria agafar una moto, vehicle que sé portar perfectament, tot i que els meus pares no ho saben ja que ho tinc terminantment PRO-HI-BIT, però soc una adolescent, què volen, no tinc llibertat per a res. Tot i que són vehicles poc fiables davant d'un atac zombi: no corren gaire, passes fred i d'una puntada de peu et fan caure a terra. D'una puntada de peu d'un zombi o de qualsevol. De qualsevol. De persones horribles que no tenen moral i que tirarien una noieta per robar-li la moto i fugir i salvar-se. Res de motos. Completament descartades.

Estímuls

Part específica

Model 1

Lectura 2

Departament d'Interior. *En grans concentracions de persones*. Generalitat de Catalunya. 2024

Lectura 3

Lectura 3

Model 2

Lectura 2

CETACIS DE LES ILLES BALEARS: el cap d'olla

(*Globicephala melas*)

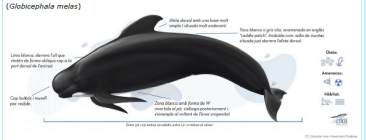

La característica principal, que permet distingir el gènere, és la presència d'un front bulbós, que pot arribar a sortir més enllà de la boca i que adquireix una forma quadrangular vist des de dalt. El musell, si n'hi ha, amb prou feines es diferencia del cap. L'aleta dorsal té una base longitudinalment molt ampla, és molt falcada i és gran, sobretot en els individus adults, ja que s'allarga longitudinalment a mesura que l'individu es va fent més vell. Està situada per davant de la meitat del cos, més o menys a la línia on s'acaba el primer terç del cos. Les aletes pectorals són molt llargues i presenten una mena de colzes a la part anterior.

El seu patró de coloració és el característic del gènere. El color predominant és el negre (a vegades marró fosc), present en tot l'individu, excepte en tres zones concretes, tres petites clapes de color blanc. Les cries són més clares que els individus adults.

Els caps d'olla tenen menys dents que la resta d'espècies de la família Delphinidae, fet que segurament guarda relació amb la seva dieta. En total presenten entre 8 i 13 dents punxegudes i afilades a cada mandíbula.

Juntament amb el catxalot (*Physeter macrocephalus*) i l'orca (*Orcinus orca*), els caps d'olla són un dels cetacis amb un dimorfisme sexual més marcat, essent els mascles bastant més grans que les femelles. La seva mida mitjana oscil·la entre els 3,6 i els 7,5 metres en els mascles, que poden arribar a pesar fins a 3 tones, i els 3,8 i els 5,7 metres en les femelles, que assoliren les 2 – 2,5 tones de pes. Els nounats mesuren entre 1,7 i 2 metres i pesen al voltant de 75 quilograms.

Al Mediterrani està considerada una espècie resident, tot i que la seva població i distribució en aquest mar són encara força incertes. Tot i això, s'ha vist que és més abundant a la part occidental de la conca (entre 1500 i 1900 individus segons dades no publicades).

https://associaciocetacea.org/ca/recerca/cap-dolla-negre/ (Adaptat)

Lectura 3

Estímuls

Part específica

Model 3

Lectura 2

Disney continua qüestionant (una mica) els seus contes de fades, amb 'Wish: el poder dels desitjos'

L'heroïna d'aquesta superproducció animada és una noia enfrontada a un rei mag que representa un autoritarisme suposadament benèvol

Ignasi Franch

22/11/2023

La nova proposta animada de Disney encaixa amb una certa dinàmica de qüestionament dels vells contes de fades. Tracta d'una noia que vol ser l'aprenent del rei mag que governa una (idíl·lica?) illa. Com a *Frozen 2*, el bon rei no ho és tant i les aparents meravelles del seu regne amaguen reversos tenebrosos. Un cop descoberts aquests secrets, el gruix de la narració tracta del xoc entre l'heroïna desobedient i el monarca amb aspecte de cantant melòdic que s'enfonsa en el desig de control (i que trenca l'habitual identificació entre bellesa física i bondat). Els responsables de la pel·lícula no aconsegueixen perfilar el seu vessant metafòric, que tracta de desitjos, o de propòsits existencials, o ves a saber què, i que té una lògica interna molt qüestionable (i un missatge extraordinàriament confús).

Amb un fantasmagòric *remake* de Pinotxo encara en el record (traumàtic), Disney insisteix en la retromania. Els personatges de *Wish: el poder dels desitjos* remeten a l'animació digital contemporània, però transiten sovint per escenaris que evoquen el dibuix pintat a mà. Aquests dos plans no sempre s'integren harmònicament, però l'intent és apreciable. I aquesta és la línia general de la producció: que sembla imperfecta. I no ho sembla de la manera viva en què pot ser imperfecta una creació artística remotament espontània: el film sona a producte corporatiu que ha estat treballat i retreballat perquè *funcioni*. Potser ho acaba fent, però només a mitges.

Ignasi Franch. (2023, 22 de novembre) *Disney continua qüestionant una mica els contes de fades amb 'Wish, el poder dels desitjos'*. Ara. cat

Lectura 3

5 Oci i internet

Digitalització: El jovent dedica gran part del temps lliure a internet, amb ús intensiu de xarxes socials i videojocs.

El 34,9 % dels joves disposa de més de 4 hores lliures diàries entre setmana, i el 71,4 % el cap de setmana.

Participació en activitats de lleure educatiu

El 38 % del joves han participat en campaments, colònies o camps de voluntariat.

La participació disminueix amb l'edat, sent més alta entre els 15-19 anys.

Les dones participen més que els homes (40 % vs 35,7 %).

Ús d'Internet i xarxes socials

El 97,6 % dels joves de 16 a 24 anys i el 100 % de 25 a 34 anys utilitzen Internet diàriament.

El 50,1 % passa entre 1 i 3 hores diàries a Internet per oci entre setmana, i el 21,1 % entre 3 i 6 hores.

Participació en activitats de casals de joves

Només el 3,8 % ha participat en activitats organitzades per casals de joves o serveis de dinamització juvenil en els últims 12 mesos.

La participació és més alta a Formentera i a la part forana de Mallorca.

Primera Enquesta a la Joventut de les Illes Balears (EJIB22)

Model 4

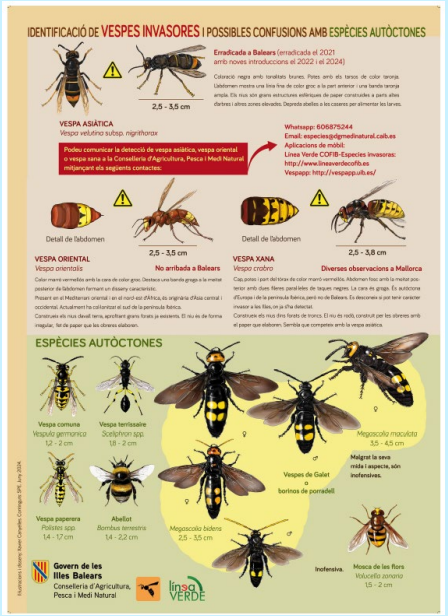

Estímuls

Models 1 i 2

Part semicomuna

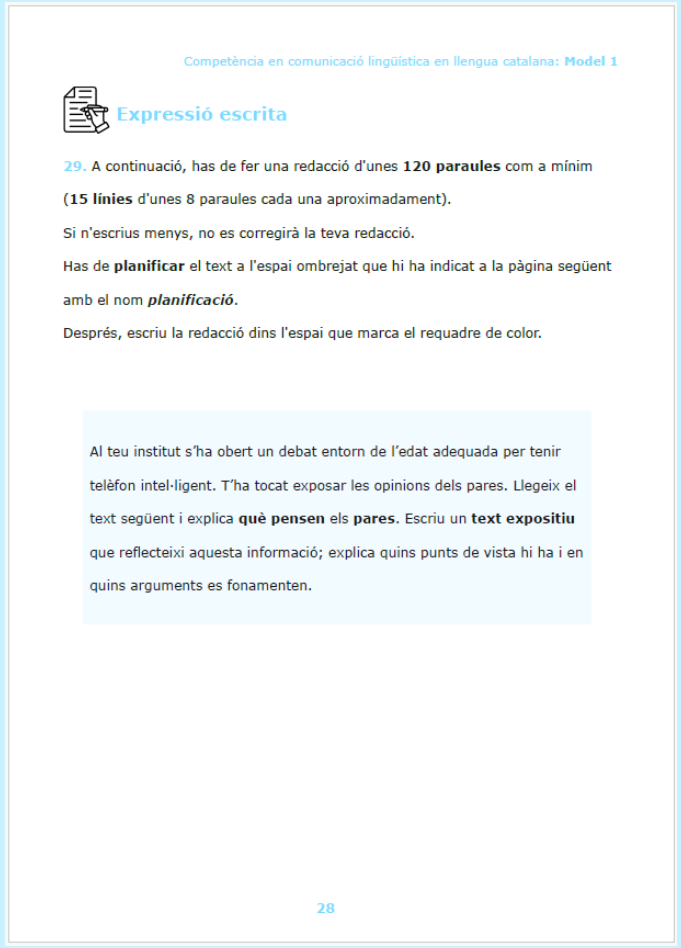

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana: **Model 1**

Expressió escrita

29. A continuació, has de fer una redacció d'unes **120 paraules** com a mínim (**15 línies** d'unes 8 paraules cada una aproximadament).

Si n'escrius menys, no es corregirà la teva redacció.

Has de **planificar** el text a l'espai ombrejat que hi ha indicat a la pàgina següent amb el nom ***planificació***.

Després, escriu la redacció dins l'espai que marca el requadre de color.

Al teu institut s'ha obert un debat entorn de l'edat adequada per tenir telèfon intel·ligent. T'ha tocat exposar les opinions dels pares. Llegeix el text següent i explica **què pensen** els **pares**. Escriu un **text expositiu** que reflecteixi aquesta informació; explica quins punts de vista hi ha i en quins arguments es fonamenten.

28

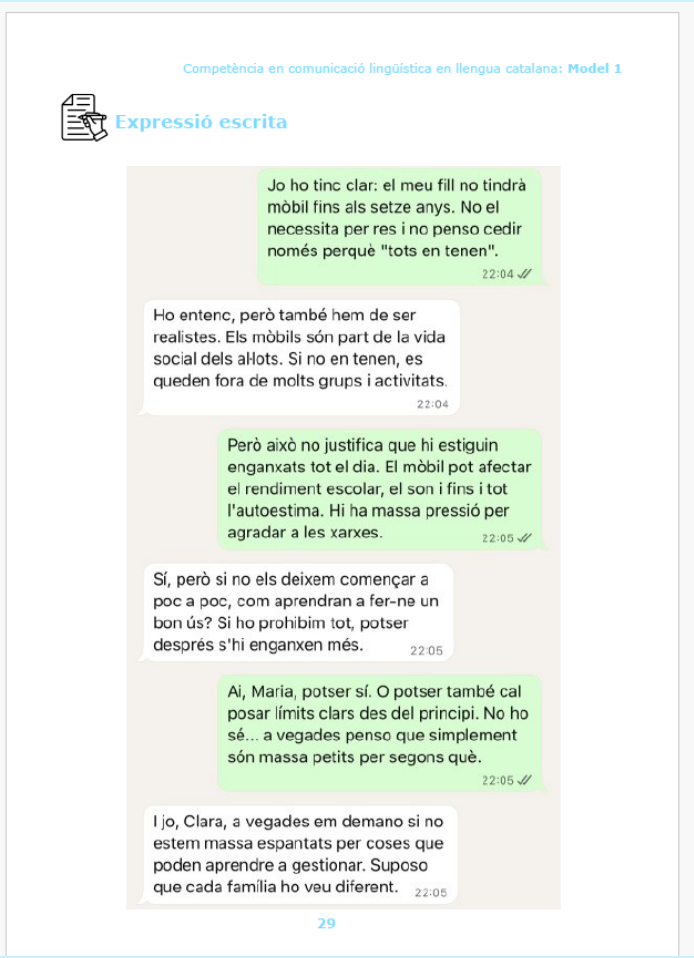

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana: **Model 1**

Expressió escrita

Jo ho tinc clar: el meu fill no tindrà mòbil fins als setze anys. No el necessita per res i no penso cedir només perquè "tots en tenen". 22:04

Ho entenc, però també hem de ser realistes. Els mòbils són part de la vida social dels aHots. Si no en tenen, es queden fora de molts grups i activitats. 22:04

Però això no justifica que hi estiguin enganxats tot el dia. El mòbil pot afectar el rendiment escolar, el son i fins i tot l'autoestima. Hi ha massa pressió per agradar a les xarxes. 22:05

Sí, però si no els deixem començar a poc a poc, com aprendran a fer-ne un bon ús? Si ho prohibim tot, potser després s'hi enganxen més. 22:05

Ai, Maria, potser sí. O potser també cal posar límits clars des del principi. No ho sé... a vegades penso que simplement són massa petits per segons què. 22:05

I jo, Clara, a vegades em demano si no estem massa espantats per coses que poden aprendre a gestionar. Suposo que cada família ho veu diferent. 22:05

29

Estímuls

Part semicomuna

Models 3 i 4

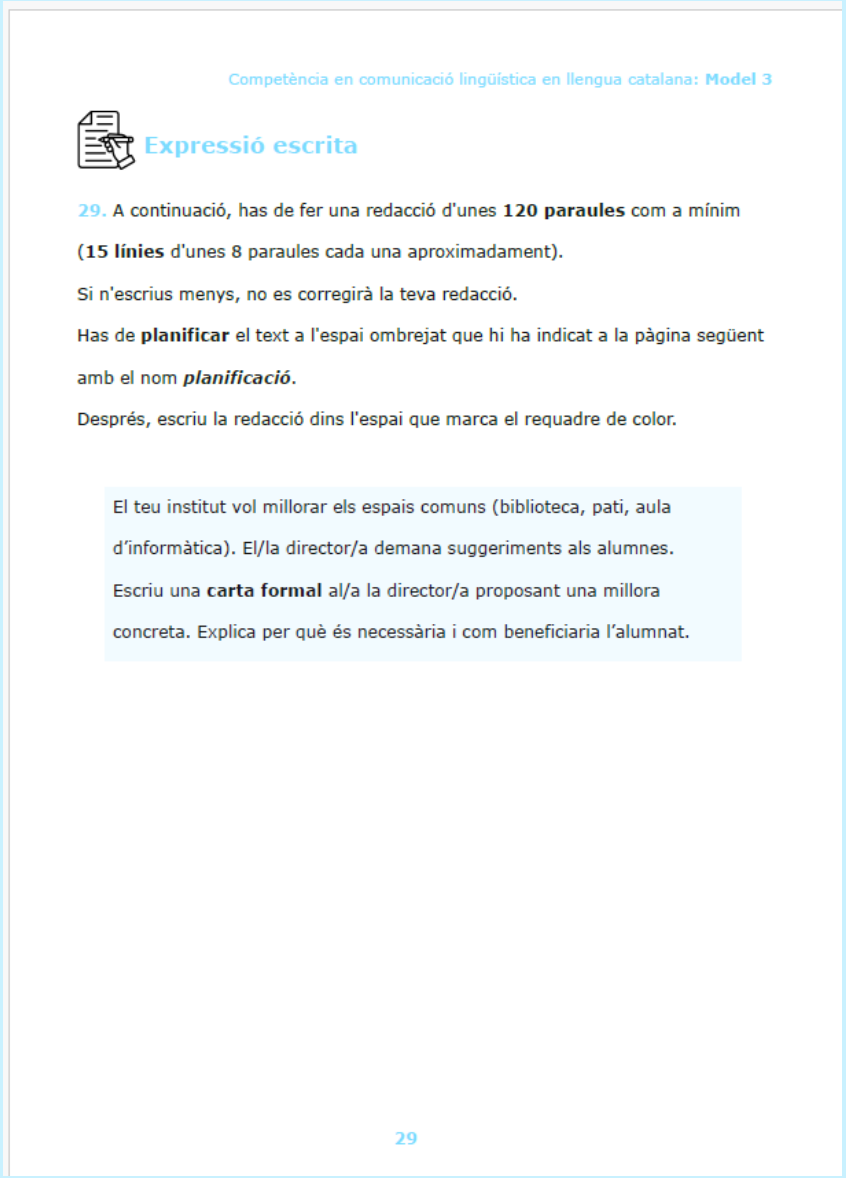

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana: **Model 3**

Expressió escrita

29. A continuació, has de fer una redacció d'unes **120 paraules** com a mínim (**15 línies** d'unes 8 paraules cada una aproximadament).

Si n'escrius menys, no es corregirà la teva redacció.

Has de **planificar** el text a l'espai ombrejat que hi ha indicat a la pàgina següent amb el nom ***planificació***.

Després, escriu la redacció dins l'espai que marca el requadre de color.

El teu institut vol millorar els espais comuns (biblioteca, pati, aula d'informàtica). El/la director/a demana suggeriments als alumnes. Escriu una **carta formal** al/a la director/a proposant una millora concreta. Explica per què és necessària i com beneficiaria l'alumnat.

29

Model 5

Model per a l'alumnat amb NESE

Model 5

Model per a l'alumnat amb NESE

La comissió d'avaluació ha decidit a quins alumnes se'ls ha d'assignar aquest model.

Model 5

- Mesures d'adaptació:
  - Lletra Verdana 13
  - Interlineat 25 pt
  - Eliminació de 5 ítems de la part específica

Basat en el Model 3. Té guia de correcció pròpia.

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Abril-Maig 2026

Avaluació diagnòstica curs 2025-2026
2n d'educació secundària obligatòria

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 5

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ **Grup:** _____

Disseny del model 5

1 Comprensió oral

Preguntes 1-10

2 Lectura 1

Preguntes 11-16

3 Lectura 2

Preguntes 17-19

4 Lectura 3

Preguntes 20-23

5 Expressió escrita

Pregunta 24

Tipus de preguntes

Cada tipus de pregunta té un criteri de correcció i codificació propi.

Tipus de preguntes

Autocorregibles i codificables

Autocorregibles

Ítems de resposta múltiple amb només una opció correcta

Ítems de resposta múltiple amb més d'una una opció correcta

ítem	LC_01
Tipus	Ítem autocorregible, heu d'introduir la resposta al GESAVA.

Codificables

- Ítems de resposta múltiple amb més d'una opció correcta
- Ítems de respostes dicotòmiques (Si/No, V/F, etc.)
- Ítems de relacionar els conceptes de dues columnes
- Ítems de resposta semioberta
- Ítems de completar textos
- Ítems de resposta múltiple en diferents apartats

Guies de correcció

Hi ha una guia de correcció per a cada model.

Guies de correcció

Hi ha una guia de correcció per a cada Model de la prova

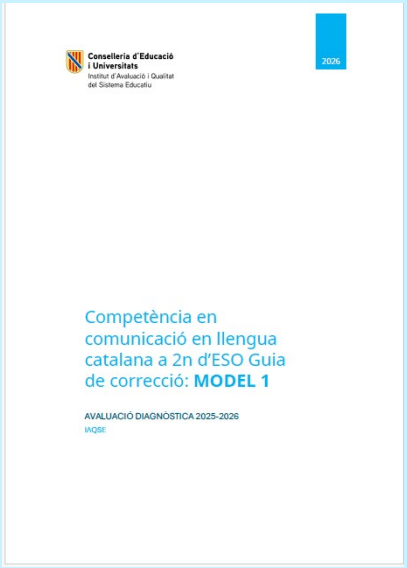

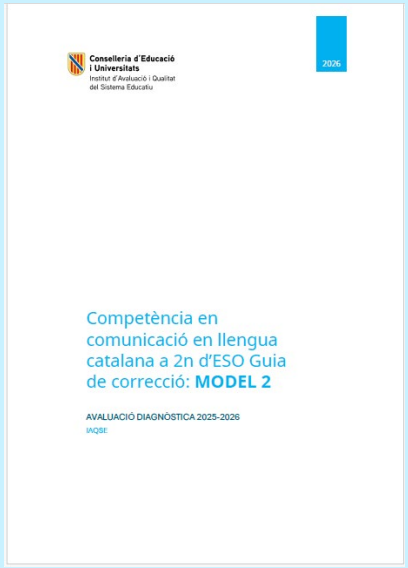

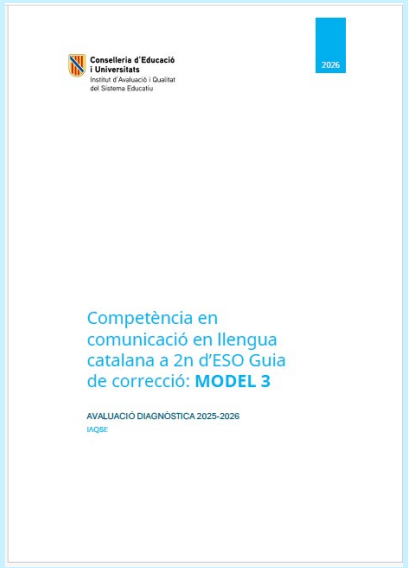

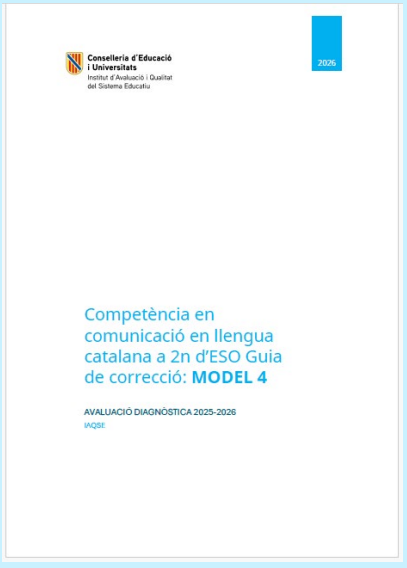

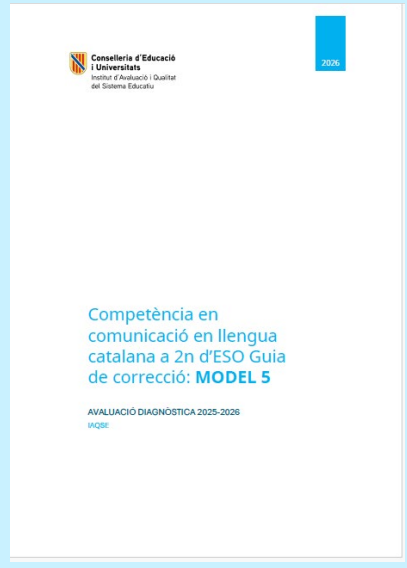

Criteris de correcció

Codificació 0-1

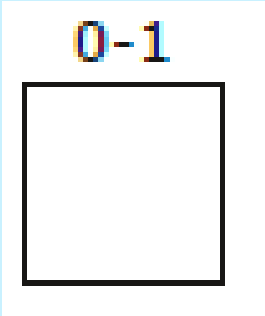

1	Resposta correcta
0	Resposta incorrecta
X	No contesta

Codificació 0-1-2

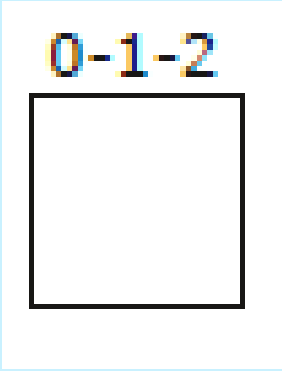

2	Resposta correcta
1	Resposta parcialment correcta
0	Resposta incorrecta
X	No contesta

Aplicació de la codificació

- Captura d'imatge de la pregunta amb la resposta correcta

Pregunta 4

4. Digues si les **afirmacions** següents són **vertaderes (V)** o **falses (F)**.

	V	F
La gran majoria de la població mundial comparteix un nombre molt reduït de llengües.	X	
La persona entrevistada és lingüista expert en les llengües d'Oceania.	X	
A Oceania hi ha més nombre de llengües que a Àfrica.		X
Nova Zelanda és l'illa d'Oceania on hi ha més llengües.		X

- Taula amb els criteris d'aplicació de la codificació

ítem	LC_04	
Tipus	Correcció amb codificació	
Codificació	0-1-2	
Resposta correcta	VVFF	
X	No contesta	
2	Resposta correcta	4 encerts
1	Resposta parcialment correcta	3 encerts
0	Resposta incorrecta	2-0 encerts

Criteris

IMPORTANT: si hi ha cap opció de resposta que és correcta i no surt en aquests criteris, s'ha de considerar com a bona. **No s'han de penalitzar les faltes d'ortografia** en les **preguntes obertes** de **comprensió**, ja que **s'avalua sols** el que s'ha **entès**, no com s'ha escrit.

Argumentacions vàlides

Entenem per argumentació vàlida qualsevol argumentació coherent, amb el connector adequat, que tingui sentit i que faci referència al text.

Expressió escrita

Criteris

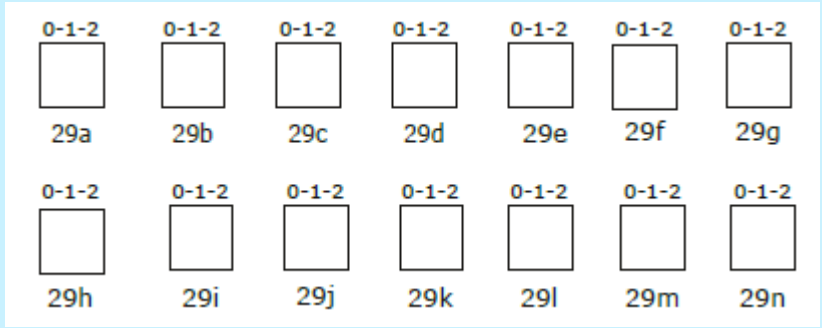

No s’han de corregir les redaccions de menys de 120 paraules.

S’han de codificar **0** tots els ítems.

Si no s’ha fet la redacció,

s’han de codificar **X** tots els ítems.

Rúbrica

	Rúbrica de textos escrits de l'àrea d'expressió 2n ESO			
	Coherència			
	Indicador	Codi		
		0	1	2
29A	**Rellevància de la informació**	La informació és irrellevant.	Apareix informació rellevant.	Aprofundeix en la informació rellevant.
29B	**Ordenació de les idees**	Les idees estan desordenades.	S'aprecia alguna incongruència en l'ordre de les idees.	Les idees estan ordenades.
29C	**Informació present en el text**	La informació no progressa.	La informació progressa de manera insuficient.	La informació progressa.
29D	**Riquesa lèxica**	El vocabulari és insuficient.	Utilitza un vocabulari correcte.	Empra un vocabulari ric i variat.
	Cohesió			
	Indicador	Codi		
		0	1	2
29E	**Morfosintaxi**	Més de tres errors.	D'un a tres errors.	Cap error.
29F	**Marcadors del discurs**	No hi ha organitzadors textuals.	Hi ha alguns organitzadors textuals concrets.	Els organitzadors textuals vertebren el text adequadament.
29G	**Correlació temporal en les formes verbals**	No hi ha correlació temporal.	Hi ha alguns errors de puntuació que no afecten la comprensió del text.	Hi ha correlació verbal
29H	**Puntuació**	Puntuació escassa o nul·la.	Hi ha alguns errors de puntuació que no afecten la comprensió del text.	La puntuació és correcta.
29I	**Ús de la substitució pronominal**	No s'usen mecanismes de substitució pronominal.	Ús de mecanismes de substitució pronominal simples.	Ús de mecanismes de substitució pronominal complexos.
29J	**Ús de mecanismes de substitució lèxica**	No s'usen mecanismes de substitució lèxica.	Ús de mecanismes de substitució lèxica simples.	Ús de mecanismes de substitució lèxica complexos.
	Adequació			
	Indicador	Codi		
		0	1	2
29K	**Ortografia de les paraules** • Normativa • Paraules amb grafies homòfones	Més de sis errors.	Entre tres i sis errors.	Un o dos errors.
29L	**Ortografia de l'accentuació** • L'accentuació amb diftongs, triftongs, hiats. • La dièresi. • Accentuació de paraules compostes	Més de sis errors.	Entre tres i sis errors.	Un o dos errors.
29M	**Registre**	El registre no és adequat.	Apareixen elements de registre inadequats.	Utilitza el registre adequat.
	Producció escrita			
29N	**Planificació**	No planifica el text o fa un esborrany.	La planificació del text mostra una estructura bàsica. Hi ha una organització parcial de les idees.	La planificació és clara, coherent i ben estructurada.

Recomanacions per a la correcció

Recomanam

1r Agrupeu les proves per models.

2n Corregiu i codifiqueu les proves per models.

3r Ordenar els models alfabèticament.

4t Introduïu les codificacions al GESAVA.

Dubtes de correcció

Reunió en línia

- Dimecres 06/05/2026
- Hora: 15.30 h
- Plataforma TEAMS

Reunión de Microsoft Teams

Unirse: https://teams.microsoft.com/meet/31509702972608?p=p1E4jbmOEDBw7hsjkg

Id. de reunión: 315 097 029 726 08

Código de acceso: F7Cr2GH6

Gemma Clarissó i García
gclarissogarcia@ibeducacio.eu
Assessora tècnica docent de l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu
Direcció General de Planificació i Gestió Educatives
Conselleria d'Educació i Universitats
971 177 876 (ext. 62215)

Moltes gràcies per la vostra atenció i col·laboració!

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu